

Din zăriștea vieții, în două zile

*In memoriam C.D. Zeletin
(1935-2020)*

23 februarie 2020. Mă aflu – împreună cu aparatul administrativ al comunei Răchitoasa (primar, viceprimar, secretar, administrator, ofițerul stării civile), cu delegatul Liceului Tehnologic „C. D. Zeletin” (prof. Gheorghe Gherasim) și cu cel al sătenilor din Burdusaci (Ștefan Chiper) – în cimitirul Mănăstirii Samurcășești, din comuna Ciorogârla, județul Ilfov, la circa 20 de km de Capitală. Ar mai fi trei sferturi de ceas până la începerea procesiunii programate pentru ora 13 (înhumarea academicianului C. D. Zeletin) și încerc să mă familiarizez cu interiorul unui așezământ specific: intru în capela intimă, de câțiva metri pătrați, în care de nici 48 de ore este depus cel de la care ne vom lua foarte curând rămas-bun. În pridvorul bisericii mici (așa i se spune capelei, construită de la începuturile mănăstirii), un grup de șendreșteni (numele pe care-l deduc potrivit pentru locuitorii satului Șendrești, comuna Motoșeni, de unde provin neamurile lui C. D. Zeletin dinspre familia savantului George-Emil Palade) care mă recunosc și vin spre mine: în urmă cu mai mult de un deceniu, i-am găsit la casa din Văraric (cătun al Șendreștilor), comemorând șapte ani de la decesul stăpânului locului. Își amintesc detalii pe care nici eu nu le-am uitat: m-am așezat în patul de fier în care dormea George-Emil Palade când venea în vacanțe, la bunici. „M-a impresionat că ați fotografiat fiecare colțișor din casă și din curte care ar depune dovadă că au fost atinse de pasul Pălădeștilor”, îmi spune Maria Mihalache. (Cândva, împreună cu Constantin Donea, Ilie Boca, Octavian Voicu și alții cerusem transformarea acelei case în muzeu.) Curiozitatea e să găsec cavoul Zeletiniilor și caut un reper: trebuie să fie un loc pregătit să primească pe încă cineva trecut dincolo. Dinspre mijlocul cimitirului, apare un domn cu toate trăsăturile fizice ale lui George-Emil Palade. Asta îmi dă curaj să mă apropiez și să-l provoc la vorbă. Acceptă cu mare plăcere, dar ține să mă conducă

și spre alte persoane. În câteva minute, se adună în jurul reportofonului filozoful Alexandru Popescu-Prahovara, finul lui Dada, venit special din Anglia; prof. univ. dr. Nicolae Ceamitru (medic-scriitor, fost decan al Facultății de Medicină a Universității „Ovidius” din Constanța; aromân, bun prieten cu Dada), Cătălin-Andrei Teodoru (editor al volumului dedicat lui Victor-Ion Popa și prefătat de C. D. Zeletin) și desigur ghidul meu, prof. univ. dr. Radu-Șerban Palade, membru corespondent al Academiei de Științe Medicale din România, care locuiește în același imobil în care a stat Dada (str. Barbu Delavrancea, nr. 61), la etaj. Toți știu versuri din poeziile lui C. D. Zeletin, încât la un moment dat se rosteste în cor: „Viețile pier, viața rămâne” (refrenul din poezia „Cimitir pe zare”, cuprinsă în volumul de debut „Călătorie spre transparență” – Editura „Eminescu”, 1977). Versul îl știam și eu, așa că îl continui (țin în mână ambele cărți ale celui aflat încă la doi pași de noi, împrumutate de la Biblioteca Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău) cu următorul: „câtă absență, câtă prezență!” Am fi continuat, dar începuse animația – sosiseră preoții și se pregătea oficierea slujbei de înmormântare.

28 martie 2020. E sâmbăta când familia avea programat parastasul de 40 de zile. • O sun pe Gabriela Dimoftache, care îmi transmite că, în condițiile în care Mănăstirea Samurcășești este închisă, a rugat-o pe maica stareță să desemneze pe cineva pentru pregătiri minime. Se va face o colivă și, împreună cu preotul, măicuța respectivă va merge la mormânt. „Să rămânem sănătoși!” îmi urează sora lui Dada. • Îl sun pe Radu-Șerban Palade, cu care discut aproape jumătate de oră: regretă, dar nu s-a putut face nimic în București (bisericele sunt închise; restaurantele, la fel) și nici nu s-a putut deplasa la Ciorogârla (până la ieșirea din Capitală sunt trei filtre: la Arcul de Triumf, la Fântâna „Miorița” și la Băneasa). Va fi reportată comemorarea pentru vremuri mai bune. • Pe internet, corespondez cu Alexandru Popescu-Prahovara, căruia îi cer o sinteză a ne-

crologului citit pe 23 februarie. Mă aleg cu ceva în plus: îmi trimite o fotografie alături de Dada, făcută pe 2 ianuarie 2020, poate ultima imagine a celui pe care cultura românească l-a așezat deja la loc de cinste. Îmi reamintește câteva secvențe din interviurile pe care mi le-a dat C. D. Zeletin pentru Revista „Ateneu” și propune să declanșăm o campanie puternică pentru salvarea până la capăt a Casei „Alecsandri”. Cu aceeași energie ne propunem să luptăm pentru ca la Burdusaci să existe, în casa natală a Zeletinilor, un muzeu dedicat lor. • Deschid a doua carte cu care m-am înfățișat la căpătâiul lui Dada, „Ideograme pe nisipul coridei” („Cartea Românească”, 1982), și citesc: „Cât de bătrân mă simt cântând primăvara!” În aprilie 2020 poetul, traducătorul, memorialistul, cu o sintagmă – medicul-scriitor C. D. Zeletin va fi împlinit 85 de ani. • Azi, în Capela „Sfinții Împărați Constantin și Elena” de la Mănăstirea Samurcășești, a fost pomenit robul lui Dumnezeu Constantin. Noi îl vom pomeni mereu.

Ioan DĂNILĂ

În imagine: C. D. Zeletin, Cornel Galben, Ionel Zorilă (primarul comunei Răchitoasa), Constantin Prangati, la inaugurarea bustului lui Ștefan Zeletin, în fața Școlii Gimnaziale Burdusaci. Opera de artă a fost realizată pe cheltuiala lui C. D. Zeletin.

Foto: Gheorghe GHERASIM